

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สหกรณ์ประมงเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมงเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ เนื่องด้วยเกษตรกรมักประสบปัญหาต่างๆ ดังนี้ (1) ขาดแคลนเงินทุน การประกอบอาชีพทางการประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำประมงทะเลต้องลงทุนสูง มีการเสี่ยงต่อการลงทุนมากกว่าการประกอบอาชีพการเกษตรอื่นๆ ชาวประมงส่วนใหญ่จะกู้เงินจากนายทุนซึ่งเป็นเจ้าของแพปลาในท้องถิ่นมาเป็นทุนดำเนินงาน โดยมีข้อผูกพันที่จะต้องขายสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้เจ้าของแพปลานั้นๆ ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าจะต้องถูกกดราคาซื้อเป็นอย่างมาก (2) ขาดเทคนิคในการเพาะเลี้ยงปลาปัจจุบันปริมาณความต้องการสัตว์น้ำเพื่อบริโภคในประเทศและส่งจำหน่ายต่างประเทศมีมากขึ้นเป็นผลให้ปริมาณสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเพิ่มจำนวนไม่ทันกับความต้องการ จึงจำเป็นต้องเลี้ยงปลา ซึ่งชาวประมงจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม เพื่อให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น (3) วัสดุอุปกรณ์มีราคาสูงรวมทั้งน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการออกเรือจับปลามีราคาสูงด้วย และ (4) ขาดความรู้ในด้านการจัดการ ชาวประมงส่วนใหญ่ขาดความรู้ในด้านการจัดการ การจำหน่าย ตลอดจนการหาตลาด เป็นต้น โดยสหกรณ์ประมงมีวัตถุประสงค์ คือ (1) รวบรวมสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขายเพื่อให้ได้ราคาดี (2) จัดหาวัสดุสิ่งของ รวมทั้งบริการที่ใช้ในการประมง และสิ่งของจำเป็นอื่น ๆ ที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย (3) ให้เงินกู้แก่สมาชิก (4) รับฝากเงินจากสมาชิก (5) เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและธุรกิจเกี่ยวกับการประมง (6) ให้การสงเคราะห์ตามควรแก่สมาชิกและครอบครัวที่ประสบภัยพิบัติในการประกอบอาชีพ (สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557: ออนไลน์)

สหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด ได้จัดตั้งเป็นสหกรณ์ ประเภทสหกรณ์ประมงตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2553 โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานดังนี้ (1) จัดหาวัสดุการประมงการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก (2) รวบรวมผลผลิต ผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขายโดยซื้อหรือรวบรวมผลผลิตจากสมาชิกก่อนผู้อื่น (3) จัดหาทุนและบริการสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีพ (4) ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก (5) ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน (6) ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ องค์กรชุมชนภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ (7) ส่งเสริมและเผยแพร่อาชีพการประมง การเกษตร หัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือนหรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตทางอุตสาหกรรม เพื่อให้สมาชิกมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง โดยสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด เป็นสหกรณ์ประมงแห่งเดียวของจังหวัดพะเยา ได้รับการสนับสนุนจากกรมประมงจังหวัดพะเยาตั้งอยู่ในชุมชนที่มีการเลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์มากที่สุดในจังหวัดพะเยา มีสมาชิกเริ่มต้น 78 รายซึ่งเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์ที่มีบ่อเลี้ยงอยู่ในชุมชนใกล้กับสหกรณ์ การจดทะเบียนเริ่มต้นรองรับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอภูกามยาว (สหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด, 2553) ปัจจุบันสหกรณ์ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลา 4 ปี ทำให้สหกรณ์เป็นที่รู้จักของเกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์มากขึ้น มีเกษตรกรจากอำเภอดอกคำใต้ สนใจเป็นสมาชิกสหกรณ์ ทางสหกรณ์จึงขยายพื้นที่รับสมาชิก ทำให้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 104 รายจากจำนวนผู้เลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์ในพื้นที่การจดทะเบียนทั้งหมด 192 ราย แต่ยังมีเกษตรกรอีก 45.8% ยังไม่เป็นสมาชิก (กรมประมงจังหวัดพะเยา, 2557)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาต่อสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด เพื่อทราบความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์ ทั้งที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ และไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ รวมถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของเกษตรกรเพื่อทราบความคิดเห็นของเกษตรกร และนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาต่อสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

- 1.3.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาต่อสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด
- 1.3.2 นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางเพิ่มจำนวนสมาชิก ปรับปรุงและพัฒนาสหกรณ์ ให้มีความเข้มแข็ง และสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลเชิงพาณิชย์ในพื้นที่จดทะเบียนของสหกรณ์เลี้ยงปลาบ้านตำเมืองพะเยา จำกัด ได้แก่ อำเภอดอกคำใต้ อำเภอเมือง และอำเภอภูพานยาวจังหวัดพะเยา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved